

Umjesto predgovora

Moja malenkost napokon daje *imprimatur* za ovaj *Notes*. Zapravo, da je bilo (samo) do mene, ova bi zbirka aktualija bila odavno objavljena: zvuči smiješno, ali bio sam je predvidio još 1971., kad sam objavio prvu knjigu iliti zbirku književnih kritika *Uz dlaku* («Mladost», Zagreb), tako što sam u njoj – u skladu s tadašnjim književnim običajima – na predlistu, prije predgovora, pompozno ispisao: »Od istog autora: u pripremi – *Mitologija svakidašnjeg života* (podlisje); *Notes* (pabirci aktualnosti); *U sjeni ocvale glazbe* (autopsija jedne kulture); *Mlatom i buhačem* (polemike); *Razgolićena kultura* (podlisje)...«. Do danas sam ispunio sva ova obećanja, jer *Mitologija...* je zaista tiskana 1976., *U sjeni ocvale glazbe* 1977., a *Mlatom i buhačem* pod naslovom *Nježno srce* 1975., dok je *Razgolićena kultura* postala *Golom masom* iz 1973. Preostajao mi je, dakle, još samo ovaj *Notes* pa da uzmognem kazati kako 1971. nisam davao neostvariva obećanja.

Nakon tolikih desetljeća autorskog oklijevanja, a onda i nakon nekoliko godina nakladnikova razmatranja, čini mi se kako je s pravom moguće ovaj *Notes* u cijelosti (jer, poneki su tekstovi, kao istrišci, već umontirani u neke moje prethodne knjige) podnijeti na uvid starijim, ali i novim, tj. mlađim generacijama čitatelja. Prvi-ma, kao suvremenima, da ih podsjeti na ozračje njihovih mlađih (svejedno je li boljih ili burnijih) godina, a potonjima da ih upozori kako vremenski razmak od nekih četrdesetak godina baš i nije nešto naročito značajno (vidjet će se *kako je sve isto, što se čini da se više mijenja!*). Ali, ni jednima, ni drugima, ovaj *Notes* ni u kojem smislu ne daje nikakve po(r)uke!

Meni, također, danas zvuči baš prepotentno, kako sam još 1971., dok je »*Notes*« tek bio na usponu do totalne popularnosti (od Triglava do Gevgelije), zamišljao njegovo ukoričenje. Očito sam bio ponesen odjekom što ga je moje skupljanje »pabiraka aktualnosti«, u

tadašnjem »Vjesniku u srijedu« iliti VUS-u, izazivalo ama baš na svim razinama moguće javnosti (ali i kuloara i čaršija, partijskih bifea i zakulisnih manipulatora). VUS je tih godina – s glavnim urednikom Krešom Džebom – izlazio u nakladama od 280.644 (1968), do 194.426 (1972) primjeraka, a zahvaljujući odličnoj distribuciji (u tome, praktički, još-ne-televizijskome vremenu), pa i bio naširoko čitan, daleko preko republičkih granica (o čemu ovdje dijelom svjedoče »Pisma čitatelja«), ostvarujući, time, golem i danas umalo neshvatljiv utjecaj. Srećom, na vrijeme sam se cijepio protiv taštine, kao za slamku spasa uhvativši se sintagme *moja malenkost*. Dakako, da je nisam izmislio, već sam je preuzeo iz polemičkih tekstova Miroslava Krleže (koji ju je upotrebljavao samo sporadično!), a nalazi se i kod Stjepana Radića i Ante Starčevića..., no ni ti je velecijenjeni autori nisu izmislili. Naprosto, riječ je o jednoj formuli još iz antičke retorike (*mediocritas, parvitas mea*), koja spada u »topose skromnosti« iliti za »pridobivanje – naklonosti – slušateljstva«, a već od ranoga srednjovjekovlja ulazi u kršćansku prozu i to kao formula pobožnosti i poniznosti. Premda sam s tom formulom nastupio više ili manje instinktivno, objašnjavajući »notes« svojim čitateljima (v. ovdje br. 37, 75, 89, 122. i 150. pa to više neću ponavljati), s vremenom sam se dobro podučio o njezinom smislu, upotrebi, značenju i korisnosti i to u knjizi E. R. Curtiusa *Evropska književnost i latinsko srednjovjekovlje*, Matica hrvatska, 1971).

Uglavnom, sintagma *moja malenkost* do danas je, kako se to fino kaže, »zaživjela« diljem cijele bivše države, u svim sferama i na svim razinama prozne/govorničke/predavačke/polemičke/voditeljske javnosti, a da malo tko zna tko ju je lansirao (što ionako nije važno!). Ali, nije samo to, već se za »Notesom« vuku brojni repovi pa se usrdno nadam da će ih i danas netko »pričepiti«. Mnoge »afere« iz ove, vjerojatno *prve personalizirane*, dakle *autorske kolumne* u hrvatskoj (prethodno i jugoslavenskoj) tekstualnosti, još su žive i ranjive, neke su možda samo uspavane iliti hibernirane i samo je pitanje trenutka hoće li se, oduodno, kad će se reaktualizirati. Uostalom, živio sam polemički, pa to i drugima želim.

S jeseni, 2007.

Igor Mandić